

Bijlage IX

Advies Cie-m.e.r. op notitie Reikwijdte en detailniveau en reactie

Reactienota op ingekomen adviezen en zienswijzen

Datum:	9 november 2011	Project:	MER uitbreiding zandwinning Roelfsema
Uw kenmerk:	-	Locatie:	Hoogersmilde
Ons kenmerk:	V085043ab.00004.pt	Betreft:	Reactienota op ingekomen adviezen en
Versie:	01_000		zienswijzen

1 Inleiding

De notitie Reikwijdte en detailniveau heeft ter inzage gelegen van 6 mei tot 10 juni 2011. Er is één zienswijze ingediend. Op 23 juni 2011 heeft de Commissie voor de m.e.r. (hierna: Cie-m.e.r.) haar advies over de notitie Reikwijdte en detailniveau voor dit project gepubliceerd. In deze reactienota wordt door de opstellers van dit milieueffectrapport ingegaan op de het advies van Cie-m.e.r. en de zienswijze, voor zover dit in het rapport zelf nog niet is gebeurd.

In normaal lettertype is hieronder de ingekomen reactie geformuleerd of geciteerd. In *cursief lettertype* is de reactie van de opstellers van het milieueffectrapport weergegeven.

2 Reactie op het advies van de Cie-m.e.r. op de notitie Reikwijdte en detailniveau

In dit advies wordt een groot aantal aanbevelingen gedaan, die voor het grootste deel zijn verwerkt in het milieueffectrapport.

Op sommige punten is er gemotiveerd afgeweken van de aanbevelingen. Waar dat het geval is, is hieronder de tekst van het originele advies te vinden, met daaronder in cursieve tekst een korte motivering waarom het betreffende onderwerp in het milieueffectrapport anders is ingevuld dan door de commissie wordt voorgesteld.

2.1 Hoofdpunten van het MER

Calduran Kalkzandsteen bv heeft het voornemen om haar zandwinning ten behoeve van de kalkzandsteenfabriek Roelfsema in Hoogersmilde uit te breiden. Hiervoor wordt de huidige zandwinplas uitgebreid. Er wordt een omgevingsvergunning aangevraagd bij de provincie Drenthe. De uitbreiding vergt ook een aanpassing van het bestemmingsplan door de gemeente Midden-Drenthe. Ter onderbouwing van deze beide besluiten wordt een gecombineerd plan- en besluit-MER opgesteld. De provincie Drenthe is coördinerend bevoegd gezag. De Cie-m.e.r. (hierna: de Commissie) beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (hierna: MER).

Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten.

- Inzicht in het geohydrologische en ecohydrologische systeem, de effecten hierop en een onderbouwing van de manier waarop deze effecten bepaald worden.
- Gevolgen voor de natuur door hydrologische veranderingen en (eventueel) verstoring. Een onderbouwing van de manier waarop de geohydrologische en ecohydrologische effecten vertaald worden naar gevolgen voor de natuur.
- Gevolgen voor de leefomgeving door de winwerkzaamheden en transportbewegingen.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie meer in detail welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte & Detailniveau. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die hierin naar de mening van de Commissie voldoende aan de orde komen.

Opmerking: Geen, bovenstaande tekst is bij wijze van introductie hier herhaald.

2.2 Achtergrond van de voorgenomen activiteit

2.2.1 Te nemen besluit(en)

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor de omgevingsvergunning en de aanpassing van het bestemmingsplan. De besluiten richten zich op dit moment alleen op fase 1 van de uitbreiding. Geef aan wat globaal de tijdsplanning is voor fase 2 en welke procedures dan gevolgd worden. Geef tevens aan of nog andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

Opmerking: Fase 2 wordt dermate ver in de toekomst (na 2023) gerealiseerd (ervan uitgaande dat de verdieping in fase 1 gerealiseerd zal worden) dat enige inhoudelijke beschouwing op dit moment louter prematuur en speculatief zou zijn. Fase 2 zal als zodanig als een nieuw en volledig zelfstandig te toetsen project moeten worden beschouwd. Daarmee dient Fase 1 eigenstandig en los van Fase 2 te worden gezien en getoetst.

2.3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

2.3.1 Locatiekeuze en keuze voor uitbreiding van de zandwinplas

De locatiekeuze wordt beschreven in paragraaf 3.5 van de notitie R&D. In paragraaf 5.2 wordt dit deels uitgewerkt.

De Commissie adviseert hier in het MER nader op in te gaan. Onderbouw de gekozen locatie van de uitbreiding op basis van de geologische voorkomens. Beschrijf de voorkomens in het MER. Volgens de notitie R&D komen de benodigde zandvoorkomens voor in een beperkt gebied. Breng dit in het MER in beeld. Geef aan welke criteria zijn gehanteerd voor de locatie(s) voor de uitbreiding en welk locaties zijn afgevalen.

Onderbouw tevens waarom er binnen de huidige concessiegrens geen andere optimalisaties mogelijk zijn, zoals winning van het achtergebleven zand op de taluds.

Opmerking 1: In het milieueffectrapport is een ander vertrekpunt voor de afweging gekozen, namelijk het provinciale beleid (Omgevingsvisie Drenthe) dat een duidelijke voorkeur geeft aan uitbreiding van bestaande winningen boven het ontwikkelen van geheel nieuwe locaties. Aangezien er voldoende zand in het uitbreidingsgebied en uit de verdieping kan worden gewonnen, zonder dat er sprake is van onoplosbare milieueffecten, is er met het oog op het genoemde provinciale beleid geen reden om onderzoek naar geheel nieuwe locaties uit te voeren. Deze gedachtegang is nader uitgewerkt in paragraaf 4.2.

Opmerking 2: Uitgangspunt van het projectinitiatief is juist dat in combinatie met de uitbreiding binnen de huidige concessiegrens de zandwininput optimaal wordt benut, met inachtneming van de randvoorwaarden van taludstabiliteit en baggertechniek. Zie in dit verband onder andere de voorgenomen verdieping.

2.3.2 Fasering

De besluiten richten zich op de 1^e fase van de uitbreiding, namelijk de uitbreiding in noordelijke richting. Het MER moet daarom in ieder geval de informatie bieden over deze uitbreiding en de gevolgen daarvan. Geef daarnaast een doorkijk naar fase 2. Ga in op de vraag of (de gevolgen van) fase 2 consequenties heeft voor de manier waarop fase 1 wordt uitgevoerd, of voor de inzet van mitigerende maatregelen. De gezamenlijke effecten van fase 1 en fase 2 zijn met name van belang voor de gevolgen op Natura 2000-gebieden en de effectiviteit van de mitigerende maatregelen.

Opmerking: Zie opmerking onder 2.3. Fase 2 wordt gezien als een nieuw initiatief dat te zijner tijd zelfstandig op zijn merites en effecten beoordeeld zal moeten worden. Uit de uitvoering van Fase 1 en met name de monitoring zal veel informatie naar boven komen over het geohydrologisch systeem die mede voor de voorbereiding van Fase 2 van belang is.

2.3.3 Transport en grondbalans

Maak op basis van een goede grondbalans en een grondstromenplan inzichtelijk welke grondstoffen in welke hoeveelheden vrijkomen. Geef aan waarvoor ze worden gebruikt (fabricageproces of extern afgevoerd). Beschrijf de (extra) vervoersbewegingen die plaatsvinden als gevolg van de voorgenomen activiteit.

Opmerking: Er is - per jaar - geen sprake van extra vervoersbewegingen. De huidige vervoersbewegingen zijn meegenomen in de geluid- en luchtkwaliteitberekeningen.

2.3.4 Alternatieven

2.3.4.1 Uitvoeringsalternatieven

In paragraaf 5.2.2 van de notitie R&D worden drie uitvoeringsalternatieven beschreven. Werk deze uit in het MER. Een aandachtspunt bij uitvoeringsalternatief 2 is de benodigde ruimte voor een slibdepot en de hier bijkomende aspecten, zoals veiligheid (groot depot met 'dik water') en de eindbestemming van het ingedikte slib in verband met mogelijke afvoer (transportbewegingen). Ga hier op in in het MER.

Een aandachtspunt bij uitvoeringsalternatief 3 is de wijze waarop risico's van ongecontroleerde bres (toestroming van zand) etc. worden beperkt en gemonitord. Daarnaast is kennis van de voorkomens dieper dan 50 m noodzakelijk, omdat bij onderzuigen de zuigmond dieper wordt gestoken dan de uiteindelijke opleveringsdiepte. Breng dit in het MER in beeld.

Opmerking 1: Bij Uitvoeringsalternatief 2 zal er geen bovengronds slibdepot worden gebruikt, de restspecie wordt onder water verplaatst.

Opmerking 2: Uitvoeringsalternatief 3 is komen te vervallen.

2.3.4.2 Inrichtingsalternatieven

In paragraaf 5.2.3 en 5.2.4 van de notitie R&D worden inrichtingsalternatieven besproken, die zich richten op optimalisatie van de landschappelijke kwaliteit en de ecologische functie. Het plangebied grenst direct aan natuurgebieden en maakt deel uit van een provinciale ecologische verbindingzone. Geef op grond van de systeemanalyse van het plangebied in zijn omgeving aan waar, op welke termijn en hoe men welke natuurdoelen en ecologische functies wil realiseren. Geef een beknopte beschrijving van deze natuurdoelen en beschrijf de (abiotische) randvoorwaarden voor de ontwikkeling daarvan.

Geef aan op welke wijze de ontwikkeling van natuurdoelen vorm wordt gegeven in de inrichtingsalternatieven, ga in op de onzekerheden in de realisering daarvan en de fasering in natuurontwikkeling.

Opmerking: De relevante instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld en het daarbinnen hier met name van belang zijnde deelgebied Alenburg, betreffen in het bijzonder vegetaties die potentieel gevoelig zijn voor veranderingen in de grondwaterstand. De gevraagde systeemanalyse richt zich in het m.e.r. dan ook met name op het hydrologisch systeem en op het voorkomen van nadelige effecten hierop. Voor uitbreidingsdoelen is de planning wanneer doelen gerealiseerd dienen te zijn nog niet uitgewerkt in een beheerplan Natura 2000. Daarom richten de inspanningen zich daar vooral op het voorkomen van (structurele) verslechtering van de bodem- en grondwatercondities voor toekomstige uitbreiding.

3 Reactie op de zienswijze

3.1 Inleiding

Er is één zienswijze ingediend bij de provincie Drenthe naar aanleiding van de publicatie van de Notitie reikwijdte en detailniveau, door de bewoners/eigenaren van een woning in de nabijheid van de uitbreiding van de zandwinning. Hieronder zijn de hoofdpunten van deze zienswijze weergegeven en een reactie namens de opstellers van milieueffectrapport.

3.2 Geluid en luchtkwaliteit

De indieners van de zienswijze uiten hun zorg over de negatieve effecten qua geluid en luchtkwaliteit door de inzet van grondverzetmaterieel en transportmiddelen. Zij vrezen dat hun woongenot hierdoor zal afnemen

Ook uiten zij hun zorg voor geluidsoverlast door een toenemend aantal ganzen in het uitbreidingsgebied.

Opmerking: De veranderingen, vanuit het perspectief van de woning van deze indieners bekeken, houden met name in dat de activiteiten van de zandwinning dichterbij komen tijdens het ontgronden van het uitbreidingsgebied. Er is geen sprake van inzet van meer materieel of van een toename van transportbewegingen. De hoeveelheid zand die de kalkzandsteenfabriek per jaar verbruikt neemt niet toe, er zal dus in de toekomst niet meer zand gewonnen worden per jaar dan nu. De activiteiten, zoals die al jarenlang worden ontplooid, worden gecontinueerd, maar gedurende de winning in de uitbreiding op een iets andere plek.

Hoewel de zandwinning dichterbij de betreffende woning zal plaatsvinden, is de zandzuiger dankzij een technische modificatie stiller geworden, waardoor er netto geen toename van geluid door de zandwinning bij deze woning zal plaatsvinden.

Met betrekking tot de ganzen kan opgemerkt worden dat deze tot op heden voornamelijk in het zuidwestelijke deel van de plaats worden waargenomen. Dit deel is meer beschermt tegen de wind en stiller (verder van de fabriek). Het is niet de verwachting dat dit verandert als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning.

Met betrekking tot de luchtkwaliteit wordt hier met name naar fijn stof (PM10) gekeken omdat dit het meest relevant is voor personen. Uit de berekeningen blijkt dat het PM10-gehalte bij de woning van de indieners van de zienswijze niet in betekende mate toeneemt tijdens de meest ongunstige situatie.

3.3 Grondwater effecten op bebouwing

De indieners van de zienswijze uiten hun zorg over de mogelijke negatieve effecten op hun opstallen als gevolg van veranderingen in de grondwaterstand.

Opmerking: Op basis van de onderzoeksresultaten op het gebied van grondwater is er geen aanleiding om te veronderstellen dat er schade aan funderingen of gebouwen zal gaan optreden als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning, omdat er zich geen gebouwen of gevoelige infrastructuur binnen het hydrologisch invloedsgebied in het eerste watervoerende pakket bevinden. Van een tijdelijke grondwaterstandverlaging van minder dan 10 cm is geen effect op funderingen te verwachten, omdat de ondergrond ter plekke niet zettingsgevoelig is. Deze bestaat uit zand en overgeconsolideerde keileem. Daarmee is schade aan gebouwen zeer onwaarschijnlijk.

3.4 Vastgoedwaarde

De indieners van de zienswijze uiten hun zorg over een mogelijke waardedaling van hun vastgoed (gebouwen en perceel) als gevolg van de uitbreiding van zandwinning.

Opmerking: Met inachtneming van hetgeen hierboven is gesteld over de effecten, is er geen reden om een waardedaling als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning te verwachten.